

DİJİTAL TEKNOLOJİLER SEKTÖR BÜLTENİ

MUSIAD

EKİM 2025

SAYI 3

- » **Milli Teknoloji Hamlesi: TEKNOFEST ve Stratejik Başarılar**
- » **Yapay Zeka Ekosisteminde Stratejik Adımlar ve Yatırımlar**
- » **Siber Güvenlik: Artan Tehditler ve Kurumsal Dayanıklılık**
- » **Fintek ve E-Ticaret'te Dijital Dönüşüm ve Büyüme**

YAPAY ZEKA

Togg, Yapay Zeka Platformu Can.ai'yi Tanıttı

Togg, Microsoft Türkiye iş birliğiyle geliştirdiği yapay zeka asistanı Can.ai'yi Münih'teki IAA Mobility 2025 fuarında tanıttı. Geniş veri setiyle eğitilen Can.ai, kullanıcılarla doğal dilde iletişim kurabiliyor ve akıllı şarj rotalama gibi gelişmiş özellikler sunuyor. Bu lansman, Togg'un teknoloji ve yapay zeka odaklı vizyonunu güçlendiriyor.

E-Ticaret ve Yapay Zeka Entegrasyonu Zirvesi

15 Eylül'de İstanbul'da düzenlenen zirve, sektörün önde gelen firmaları ve kamu otoritelerini buluşturdu. Yapay zekanın alışveriş deneyimini kişiselleştirme, teslimat sürelerini kısaltma ve ihracatı artırma potansiyeli ele alındı. Etkinlik, e-ticaretin geleceğinde yapay zekanın stratejik rolünü ortaya koydu.

Kamu Hizmetlerinde Yapay Zeka Dönemi

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, hizmetlerin hızını ve etkinliğini artırmak amacıyla yapay zeka destekli sistemleri devreye alacağını açıkladı. Bu adım, kamu sektöründe dijital dönüşümün yeni bir aşamaya geçtiğini gösteriyor.

Türk AI Girişimine Silikon Vadisi'nden Yatırım

Kurumsal yapay zeka ajanları geliştiren Loops AI, Silikon Vadisi merkezli Launch Accelerator'dan yatırım aldı. Bu gelişme, Türk girişimlerinin küresel ölçekte yenilikçi gücünü bir kez daha kanıtladı.

SİBER GÜVENLİK

Türkiye'ye Yönelik Büyük Ölçekli Siber Saldırıları Raporlandı

Group-IB, 2025'in ilk dokuz ayında Türkiye'deki kurumları hedef alan 59 büyük ölçekli siber saldırı tespit etti. Kamu, savunma, eğitim ve medya sektörlerini hedef alan bu insan eliyle yürütülen saldırılar, siber güvenliğin artık bir milli güvenlik meselesi haline geldiğini gösteriyor.

Ulusal Siber Güvenlik Etkinlikleri

Eylül ayında düzenlenen "Anadolu Bilişim Buluşmaları" ve "Türkiye MBCOM Zirvesi 2025", siber güvenlik ve veri koruma konularında kamu-özel sektör iş birliği ile farkındalık artırmanın önemini vurguladı.

Yerel Düzeyde Siber Suçlarla Mücadele Verileri

Ağrı Valiliği'nin verilerine göre, Eylül ayında il genelinde 79 siber olaya müdahale edildi. Bu durum, siber suçlarla mücadelenin artık yerel düzeyde de öncelikli hale geldiğini gösteriyor.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM

Garanti BBVA Leasing Süreçlerini Tamamen Dijitalleştirdi

Garanti BBVA Leasing, başvuru ve sözleşme dahil tüm leasing süreçlerini mobil ve internet bankacılığına taşıdı. Günler süren işlemleri dakikalara indiren bu adım, finans sektöründe dijitalleşmenin KOBİ'ler için yatırım ve finansmana erişimi nasıl hızlandırdığını gösteriyor.

Müzik-Fintek Girişimi Kahuna, Revo Capital'den Yatırım Aldı

Bağımsız sanatçılara finansman ve dağıtım desteği sunan **Kahuna**, **Revo Capital**'den yatırım aldı. Yapay zeka tabanlı gelir analiziyle sanatçılara özel finansman modelleri geliştiren girişim, fintek inovasyonunun müzik gibi yaratıcı sektörlerle de yayıldığını ortaya koyuyor.

Türkiye'nin E-Ticaret Hacminde Güçlü Büyüme

Ticaret Bakanı **Ömer Bolat**, Türkiye'nin 2024 e-ticaret hacminin %61,7 artışla **3 trilyon TL'yi** aştığını açıkladı. Bu veriler, dijital ekonominin hızla büyüyerek ülke ekonomisindeki payını artırdığını gösteriyor.

TEKNOFEST 2025

TEKNOFEST 2025 İstanbul'da Ziyaretçi Rekoru Kırdı

Eylül sonunda İstanbul'da düzenlenen **TEKNOFEST 2025**, teknoloji ve inovasyonda Türkiye'nin gücünü bir kez daha gösterdi. **TÜBİTAK**, 9 bin metrekarelik alanda 12 çadıyla en geniş katılımı sağlayarak festivalde rekor ilgi gördü.

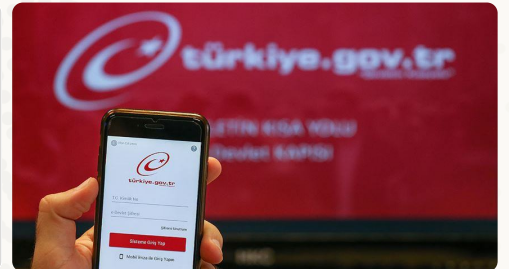

Türkiye'nin İlk Uçak Motoru Milli İmkanlarla Çalıştırıldı

TEKNOFEST 2025 kapsamında, Türkiye'nin ilk uçak motorunun, milli olarak geliştirilen bir mobil brezmd (test ünitesi) başarıyla çalıştırıldığı duyuruldu. Bu gelişme, savunma sanayii başta olmak üzere, Türkiye'nin havacılık gibi stratejik teknoloji alanlarında dışa bağımlılığı azaltma ve kendi kendine yeterlilik hedefine yönelik atılmış tarihi bir adımdır.

Dijital Devlet Uygulamalarında Genişleme

Eylül ayında www.turkiye.gov.tr'ye birçok yeni hizmet eklendi. "Trafik Cezası Ödeme", "Borç Sorgulama", "Kariyer Kapısı" ve "Fatura İtirazı" gibi hizmetler, kamunun dijitalleşme vizyonunun kararlılıkla sürdüğünü gösteriyor.

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

Ulusal Siber Güvenlik Etkinlikleri

Eylül ayında düzenlenen "Anadolu Bilişim Buluşmaları" (20 Eylül) ve "Türkiye MBCOM Zirvesi 2025" (29 Eylül) gibi etkinlikler, siber güvenlik ve kişisel verilerin korunması alanında sektör paydaşlarını bir araya getirdi. Bu buluşmalar, artan tehditlere karşı kamu-özel sektör iş birliği, tehdit istihbaratı paylaşımı ve çalışan farkındalığının önemini vurguladı.

E-Ticaret Hacminde Güçlü Büyüme

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, 15 Eylül'deki zirvede Türkiye'nin 2024 yılı e-ticaret hacminin bir önceki yıla göre %61,7 artarak 3 trilyon TL'yi (yaklaşık 90 milyar dolar) aştığını açıkladı. Bu güçlü büyüme verisi, dijital ekonominin Türkiye ekonomisi içindeki payının hızla arttığını ve bu alandaki yatırım ve büyüme potansiyelinin devam ettiğini teyit etmektedir.

Dijital Devlet Uygulamalarında Genişleme

Eylül ayında www.turkiye.gov.tr'ye birçok yeni hizmet eklendi. "Trafik Cezası Ödeme", "Borç Sorgulama", "Kariyer Kapısı" ve "Fatura İtirazı" gibi hizmetler, kamunun dijitalleşme vizyonunun kararlılıkla sürdüğünü gösteriyor.

KISA KISA

Tarihin en büyük yapay zeka altyapı projesi olarak nitelendirilen, 100 milyar dolara varan bir stratejik ortaklık duyuruldu. Anlaşma kapsamında NVIDIA, OpenAI'nin yeni nesil AI altyapısı için milyonlarca GPU (grafik işlem birimi) sağlayacak.

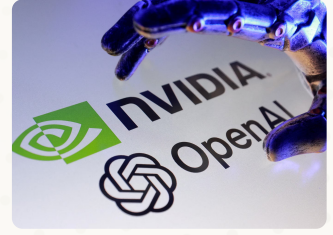

Tesla, "Master Plan Part 4" ile odağını yapay zeka ve insansı robotlara kaydırıldı. Elon Musk, gelecekte şirket değerinin büyük kısmının Optimus gibi robotlardan geleceğini söyledi.

KÜRESEL DİJİTAL TEKNOLOJİ GELİŞMELERİ

OpenAI-NVIDIA Stratejik Ortaklığı

OpenAI ve NVIDIA, 100 milyar dolara varan bir ortaklıkla milyonlarca GPU sağlayacak. Bu anlaşma, AGI'ye ulaşmak için gereken devasa hesaplama gücünün kontrolü açısından kritik bir adımı temsil ediyor.

Google'ın AI Hamleleri

Google, yapay zeka destekli AI Mode'u 180'den fazla ülkeye genişletti, Chrome'a Gemini modelini entegre etti ve Gemini 2.5 ile arama hizmetlerini güçlendirdi. Bu, Google'ın AI stratejisinin agresif şekilde devam ettiğini gösteriyor.

Microsoft'un Çoklu Model Stratejisi

Microsoft, **Copilot'a Anthropic Claude** modellerini entegre ederek tek model tekelini kırdı. Kurumsal müşteriler artık farklı görevler için farklı AI modelleri kullanabiliyor, bu da esnek bir stratejiyi yansıtıyor.

Apple'ın Ekosistem Entegrasyonu

Apple, **Apple Intelligence** güncellemeleriyle iPhone'dan Vision Pro'ya kadar tüm cihazlarda gerçek zamanlı çeviri, gelişmiş görsel zeka ve ChatGPT entegrasyonu sundu. Bu, AI'yı donanım ve yazılım ekosistemine derinlemesine entegre etme stratejisini gösteriyor.

Meta'nın İçerik Üretimine Odaklanması

Meta, AI ile kısa videolar oluşturmayı sağlayan Vibes ve kişiselleştirilmiş sanal dünyalar yaratan **Horizon AI**'i tanıttı. Bu adımlar, şirketin sosyal etkileşim ve içerik üretimini AI üzerine kurma vizyonunu pekiştiriyor.

Tesla'nın Strateji Değişikliği

Tesla, **Master Plan Part 4** ile odağını elektrikli araçlardan yapay zeka ve insansı robotlara kaydırды. Elon Musk, şirket değerinin büyük kısmının Optimus gibi robotlardan geleceğini öngörüyor.

UFUKTAKİ TEKNOLOJİLER

Harvard Üniversitesi, **3.000'den fazla kübit** içeren ve iki saat boyunca kesintisiz çalışabilen bir kuantum sistemi geliştirdi. Google'ın Willow çipi gibi hata düzeltmeli sistemlerle birlikte bu gelişmeler, kuantum teknolojisinin laboratuvarından pratik uygulamalara geçişini hızlandırıyor.

Yapay zeka artık yalnızca içerik üretmiyor; insan müdahalesi olmadan çok adımlı görevleri planlayıp yürüten **otonom ajanlara** dönüşüyor. Gartner'a göre bu yaklaşım, **iş akışlarını tamamen otomatize eden** yeni bir dönemin habercisi.

PAZAR DİNAMİKLERİ

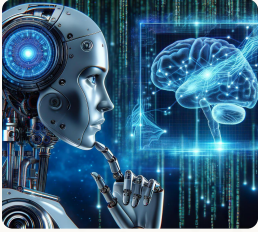
Devasa Birleşme ve Satın Almalar

Teknoloji, medya ve telekom sektörlerinde 55.18 milyar dolarlık **Electronic Arts** satın alması gibi büyük anlaşmalar, pazardaki konsolidasyon ve rekabetin birkaç dev ekosistemde yoğunlaştığını gösteriyor.

Yapay Zeka Yatırım Balonu Endişeleri

Şirketlerin AI çipleri ve veri merkezlerine yüz milyarlarca dolar yatırması, "dot-com balonu" benzeri spekülasyon riskleri gündeme taşıdı. Bain & Co.'ya göre AI firmalarının 2030'a kadar 2 trilyon dolar gelire ihtiyacı olacak, ancak bu hedefin 800 milyar dolar altında kalabilirler.

Yatırımların Geri Dönüşü Sorgulanıyor

MIT araştırmasına göre şirketlerin **%95'i** henüz AI yatırımlarından somut bir geri dönüş elde edemedi. Ayrıca "workslop" adı verilen verimsiz AI çıktıları, büyük firmalara milyonlarca dolarlık kayıplar yaşatabilir.

DÜZENLEYİCİ ÇERÇEVELER

AB Veri Yasası (EU Data Act) Yürürlüğe Giyor

12 Eylül 2025'te yürürlüğe giren AB Veri Yasası, IoT cihazlarından üretilen verilere erişim ve kullanım konusunda yeni kuralları getiriyor. AB pazarına satış yapan Türk şirketlerini de kapsayan yasa, veri paylaşımı, adil erişim ve taşınabilirlik konularında ek yükümlülükler getirerek firmaları veri stratejilerini yeniden düzenlemeye zorluyor.

Yapay Zeka Düzenlemeleri Küresel Gündemde

Avrupa Birliği'nin kapsamlı AI Act'i, ABD'deki Protect Elections from Deceptive AI Act ve Algorithmic Accountability Act gibi yasa tasarılarıyla birlikte, yapay zekanın geliştirilmesi ve kullanımına dair küresel bir düzenleme çabasını ortaya koyuyor. Bu yasal çerçeveler, veri yönetimi, şeffaflık, hesap verebilirlik, önyargıların önlenmesi ve etik standartlar alanlarında şirketlere yeni yükümlülükler getiriyor.

Veri Güvenliği ve Çocukların Korunması

İngiltere'de TikTok'a 13 yaş altı verileri yasa dışı işlediği gerekçesiyle verilen 12.7 milyon sterlinlik cezanın onanması, regülatörlerin veri ve çocuk güvenliğinde ne kadar kararlı olduğunu gösteriyor.

STRATEJİK DEĞERLENDİRME VE ÖNGÖRÜLER

Yapay Zeka Entegrasyonu Artık Bir Hayatta Kalma Meselesidir

Eylül 2025 gelişmeleri, yapay zekanın bir verimlilik aracı olmanın ötesine geçerek, yeni iş modellerinin, rekabet avantajlarının ve hatta endüstrilerin temelini oluşturduğunu göstermiştir. Üretimden pazarlamaya, müşteri hizmetlerinden stratejik planlamaya kadar her alanda yapay zeka yetkinlikleri geliştirmeyen şirketler, orta ve uzun vadede pazar paylarını kaybetme ve rekabette geri düşme riskiyle karşı karşıyadır.

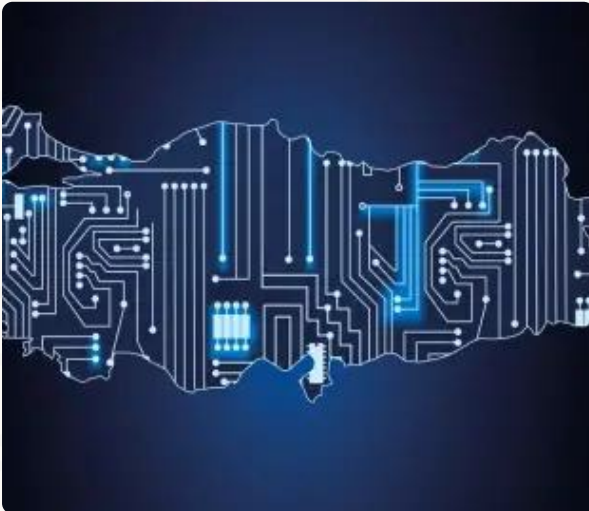
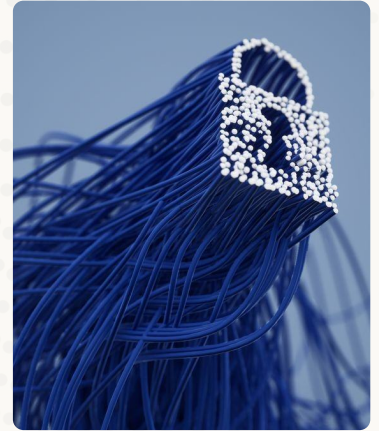

Veri, Yeni Petrol Değil; Yeni Altyapıdır

AB Veri Yasası'nın yürürlüğe girmesi, verinin artık sadece bir varlık değil, üzerinde iş yapılması gereken, erişim ve kullanım kuralları olan kritik bir altyapı olduğunu tescillemiştir. Özellikle Nesnelerin İnterneti (IoT) ve bağlantılı cihazlar üreten veya bu cihazlardan elde edilen verileri işleyen Türk şirketleri, AB pazarına erişimlerini sürdürebilmek için uyumluluk stratejilerini acilen gözden geçirmeli ve veri yönetişimini kurumsal bir öncelik haline getirmelidir.

Siber Dayanıklılık, Kriz Yönetiminin Ayrılmaz Bir Parçasıdır

"İnsan eliyle yönetilen" sofistike siber saldırıların artması, siber güvenliğin artık sadece teknik bir önlem olamayacağını kanıtlamıştır. Şirketler, siber saldırıları bir "yangın" veya "sel" gibi potansiyel bir iş kriz senaryosu olarak ele almalıdır. Bu doğrultuda, teknik savunmaların yanı sıra iletişim, hukuk, insan kaynakları ve üst yönetimi içeren bütüncül kriz yönetimi ve iş sürekliliği planları geliştirmeleri hayati önem taşımaktadır.

Küresel İş Birlikleri ve Yatırımlar İçin Fırsat Penceresi

Loops AI ve Kahuna gibi girişimlerin aldığı uluslararası yatırımlar, Türkiye'nin teknoloji ekosisteminin küresel yatırımcılar için cazip olduğunu ve yüksek potansiyel barındırdığını göstermektedir. MÜSİAD üyeleri, bu dinamik ekosistemle daha yakın iş birliği yaparak inovasyon kapasitelerini artırabilir, aynı zamanda kendi şirketleri için uluslararası ortaklık ve yatırım fırsatları yaratabilirler. Milli teknoloji hamlesi kapsamında geliştirilen stratejik yetenekler, bu işbirlikleri için önemli bir kaldıraç olabilir.

DİJİTAL TEKNOLOJİLER

Sektör Kurulu Aylık Bülteni

MÜSİAD Dijital Teknolojiler Sektörü Bülteni, yazılım, donanım, yapay zekâ, siber güvenlik, büyük veri, bulut bilişim, nesnelerin interneti (IoT), blockchain ve ilgili alanlardaki gelişmeler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bültende yer alan tüm veriler, MÜSİAD Dijital Teknolojiler Sektör Kurulu üyeleri tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan derlenmiştir. Ancak, aktarılan bilgi ve verilerin mutlak doğruluğu garanti edilmemektedir. Bu bülten, herhangi bir yatırım, ticari işlem veya stratejik karar için dayanak oluşturma amacı taşımaz. İçeriğin kullanımı sonucu doğabilecek doğrudan ya da dolaylı zararlardan MÜSİAD ve Dijital Teknolojiler Sektör Kurulu üyeleri sorumlu tutulamaz. Bülten içeriği önceden haber verilmeksizin değiştirilebilir.

Ataköy 7-8-9-10 Mh. Çobançeşme E5 Yanyol Cd.
No:4, Bakırköy / İstanbul musiad@musiad.org.tr
T: +90 (212) 395 00 00
F: +90 (212) 395 00 01